Porvoon kaupunki
Borgå stad

Porvoon kaupungin lausunto Hallintovaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtävistä muutoksista hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevasta lainsäädännöstä johtuen (HE 56/2021 vp)

Porvoon kaupunki toteaa yleisesti, kuten hallituksen esitystä koskevasta luonnoksesta ilmenee, että hallituksen esitys pääosin keskittyy teknisiin täsmennyksiin jo aiemmin päätetyn sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistusta (myöhemmin hyvinvointialueuudistusta) koskevan lainsäädännön sekä siinä ilmaistujen periaatteiden toteutuksessa ja täytäntöönpanossa. On selkää, että kaupunkien ja hyvinvointialueiden työnajakoon tulee palata usean jo aiemmissa lausunnoissa esitetyn ongelman vuoksi. Myös kuntien yhä voimistuva eriytymiskehitys tulee huomioida kun kuntien ja hyvinvointialueiden välisiä palvelujen rajapintoja tarkastellaan lainsäädännön tasolla. Kaupunkien roolia tulee edelleen korostaa alueensa keskeisinä toimijoina.

Kaupunki katsoo, että reformissa omaksuttu hyvinvointialueen ja kaupungin välinen tehtävänjako jää edelleen epäselväksi myös lausunnon kohteena olevassa esitysluonnoksessa. Tehtävänjakoon ja eri viranomaistahojen toimintojen rajapintoihin kaivattaisiin konkreettista ohjausta myös lainsäädännön tasolta.

Velvollisuus lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman sekä ikääntyneen väestön tukemiseksi tehtävän suunnitelman laatimiseen kohdistuisi jatkossa erikseen sekä kaupunkiin että hyvinvointialueeseen. Suunnitelmien sisältö ja keskinäinen riippuvuus ei kuitenkaan avaudu ymmärrettävällä tavalla lain säännöksistä. Myös ehkäisevässä päihdetyössä ja lastensuojelussa kaupunki ja hyvinvointialue joutuisivat jatkossa sovittamaan tehtäviään yhteen tavalla, joka ei riittävällä tavalla hahmotu luonnostelluista lakitäsmennyksistä.

Johdonmukaisen työnjakoa koskevan esityksen puuttuessa yhteistyön sujuvuus jää puhtaasti tulevaisuudessa kehittyvien käytäntöjen varaan, mikä lisää epävarmuutta palvelujen järjestämisen ja myös käyttäjien näkökulmasta.

Työnjaon organisoinnin myös kerrotaan edellyttävän kaikilta osapuolilta ”järjestelmällistä resursointia”, mutta sääntelyn väljyyden ja työnjaon epäselvyyden vuoksi luotettavaan tietoon perustuva resursointi ei tässä vaiheessa ole realistista. On myös oletettavissa, että kaupungin ja hyvinvointialueen näkökulmat niin työnajon kuin myös käytettävien resurssien suhteen voivat poiketa joltain osin olennaisesti toisistaan.

Myös toimivat yhteistyörakenteet ja -käytännöt sekä kunnan ja hyvinvointialueen tietojenvaihto todetaan välttämättömiksi uudistuksen onnistumiselle. Kaupungin ja hyvinvointialueen

Porvoon kaupunki
Borgå stad

vastuiden välille ei kuitenkaan ole lakiluonnoksessa luotu selkeää rajaa, eikä yhteistyövelvollisuutta konkretisoida riittävästi.

Vastuunjaon raja ja tarpeelliset yhteistyömenettelyt tulisi selkeämmin esittää lakitekstissä, jotta viranomaistahojen (lähinnä kaupunki ja hyvinvointialue) toiminta on sujuvammin ennakoitavissa, suunniteltavissa, resursoitavissa ja toteutettavissa.

Esitysluonnokseen kirjattu tietojohtamisen tavoite ja sitä toteuttava hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuus on ajatuksena perusteltu ja kannatettava, mutta muutokset liittyvät hyvinvointialueen velvollisuuksiin ja toimialaan eivätkä siten kosketa kaupungin toimintaa.

Porvoossa 21.9.2021

PORVOON KAUPUNKI

Jukka-Pekka Ujula
kaupunginjohtaja

Roope Lenkkeri
hallintojohtaja